

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙV

Ο πλανήτης γή
και ο άνθρωπος

...και, ξαφνικά, μου φάνηκε πως όλος αυτός ο θαυμαστός κόσμος που τον σκέπαζε ο θόλος του ουρανού, ήταν ένας απέραντος ναός.

Μέσα στο ναό, η πειτουργία της φύσης, το αιώνιο γίγνεσθαι, μέσα από μυστικές νότες και φωνές είχε μεταβληθεί σε ουράνιο ψαλμό, σε συμπαντική υμνοδογία που δόξαζε το υπέρτατο Ήνα, τον Θεό Νου, τον Μέγα Επόπτη, που μέσα σε Αυτόν το Πανζει... και κινείται...και υπάρχει...

Στο υπερσύγχρονο Πλανητάριο της Αθήνας ο αστροφυσικός διευθυντής του Διονύσης Σιμόπουλος είναι πολύ καλός μου φίλος.

Ο ανήσυχος αυτός επιστήμονας αφιέρωσε τη ζωή του ολόκληρη στη μελέτη της γης, των αστρων, του Γαλαξία, τα ταξίδια στους άλλους πλανήτες, το χώρο, το χρόνο και το μέλλον του Σύμπαντος.

Το καλοκαίρι του 2005 τον επισκέφθηκα στο γραφείο του. Ήθελα να με πληροφορήσει τι λέει η σύγχρονη επιστήμη για τα κοσμικά ταξίδια και τα ταξίδια στο χρόνο.

Ερ. Ποια και πώς πιστεύετε ότι θα γίνονται τα κοσμικά ταξίδια στο μέλλον, στο κοντινό και στο μακρυνό;

Διον. ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ

«Ξέρετε, η λέξη κλειδί της ερώτησής σας είναι το «πιστεύετε».

Το τι πιστεύω και το τι είναι πραγματικότητα, είναι δύο διαφορετικά πράγματα.

Γι' αυτό θα μπορούσαμε να πούμε το εξής, ότι κοσμικά ταξίδια, έτσι όπως τα παρουσιάζουν οι συγγραφείς επιστημονικής φαντασίας, μπορεί να γίνουν με διαφορετικούς τρόπους.

Άλλωστε η επιστημονική φαντασία τα τελευταία 30, 40 χρόνια μας έχει εθίσει, έχει εθίσει το ευρύ κοινό με ταξίδια στο χρόνο, ταξίδια στο χώρο, μέσα από σκουληκότρυπες, μέσα από κοσμικές σήραγγες.

Στην πραγματικότητα όμως, όλα αυτά δεν είναι τίποτε άλλο παρά επιστημονική φαντασία.

Η δική μου η άποψη είναι ότι ταξίδια στο χρόνο δε θα μπορέσουν να γίνουν προς το παρελθόν.

Ταξίδια στο χρόνο προς το μέλλον, ίσως να μπορέσουν να γίνουν, εφ' όσον θα μπορέσουμε να έχουμε κάποιον

**Carl Edward Sagan
1934 – 1996**

Ήταν ένας Αμερικανός αστρονόμος, αστροβιολόγος και υψηλά πετυχημένος στην διάδοση της επιστήμης. Αυτός εισήγαγε την εξωβιολογία και προώθησε την έρευνα για εξωπλανητική νομοσύνη. Είναι παγκοσμίως γνωστός για τα επιστημονικά βιβλία που έγραψε και παρουσίασε την βραβευμένη τηλεοπτική σειρά "Κόσμος", που ήταν η μεγαλύτερη σε τηλεθέαση σειρά. Έγραψε επίσης το μυθιστόρημα Contact πάνω στο οποίο βασίστηκε η ομώνυμη ταινία του 1997 με την Τζόνι Φόστερ. Στις εργασίες του συχνά υπεστήριζε την επιστημονική μέθοδο.

ταξιδιώτη, ο οποίος να τρέχει με μία διαστημική συσκευή, με ταχύτητα η οποία να τείνει να φθάσει την ταχύτητα του φωτός.

Τότε, σύμφωνα με τη θεωρία της Σχετικότητας, τότε πραγματικά, ένας τέτοιος άνθρωπος, ένας τέτοιος ταξιδιώτης θα μπορούσε κάνοντας ένα ταξίδι που για τον εαυτό του, για το ρολόϊ του δηλαδή και τον μεταβολισμό του, θα διαρκούσε ίσως μερικούς μήνες, να επιστρέψει πίσω στη γη, αλλά η γη, στη γη επάνω, να έχει περάσει ένας χρόνος, ο οποίος θα είναι πολλαπλάσιος του χρόνου τον οποίο λέει το ρολόϊ το δικό του. Έτσι με αυτό το νόημα, φυσικά, αυτός ο ταξιδιώτης θα έχει μεταφερθεί στο μέλλον, αλλά ένα μέλλον όμως από το οποίο δεν έχει επιστροφή.

Δεν μπορείς δηλαδή να επιστρέψεις πίσω στο χρόνο από τον οποίο ξεκίνησες.

Με αυτή λοιπόν την έννοια, τέτοιου είδους ταξίδια ίσως να μπορέσουν σε χίλια, σε δύο χιλιάδες χρόνια από σήμερα, να επιτευχθούν».

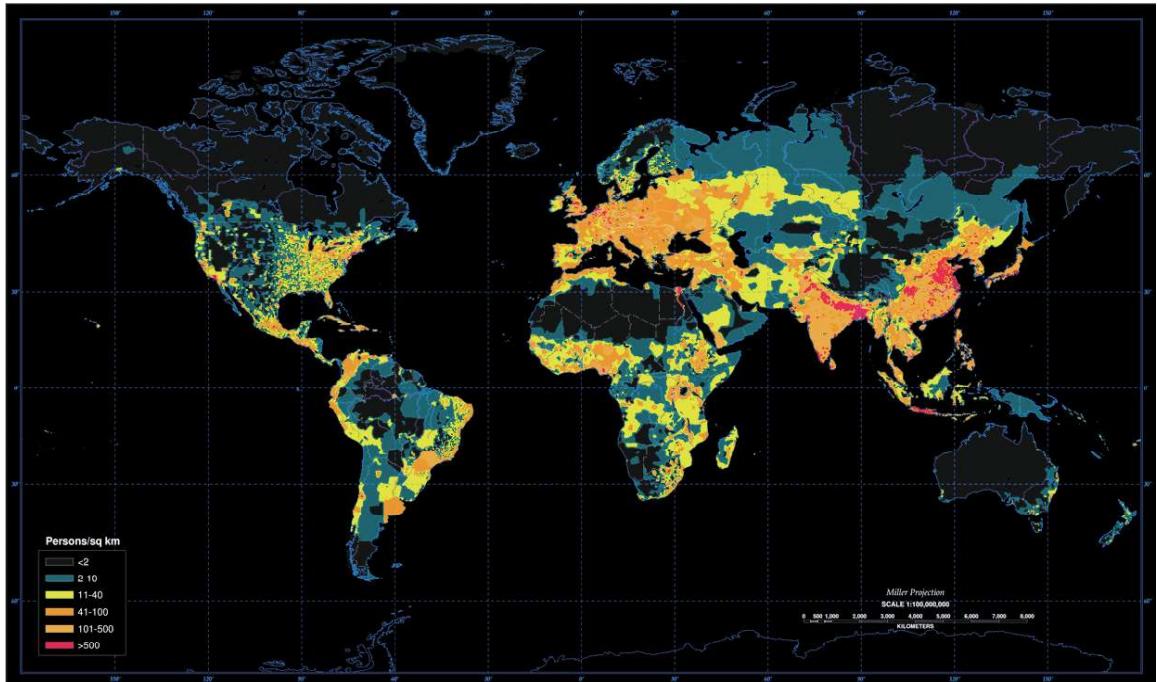
Ερ. «Βλέπω ότι η ιστορία των ανθρώπων σε σχέση με τη γη θα παρουσιάσει μεγάλα κενά στο μέλλον, όταν ο πληθυσμός της γης φθάσει σε πολύ μεγάλα μεγέθη, γιατί προβλέπεται έπειτα από 40, 50 χρόνια ότι θα έχει υπερδιπλασιασθεί ο πληθυσμός της γης, με αποτέλεσμα να μιλάμε για δώδεκα και για δεκαπέντε και σε λίγο για τριάντα δισεκατομμύρια πληθυσμού. Αυτός ο πληθυσμός ασφαλώς δεν μπορεί να συντηρηθεί από τη γη.

Άρα, η επιστήμη είναι ταυτισμένη και με την ιστορία των ανθρώπων στη γη που ζητάει σαν αποτέλεσμα την μετοίκηση των ανθρώπων σε ένα άλλο πλανητικό σύστημα, που να μπορέσει να τον φιλοξενήσει και να αυξηθεί εκεί. Γιατί η γη κάποια στιγμή δε θα τον χωράει. Πάνω σε αυτό κάποια απάντηση;

Διον. Σιμόπουλος

Αν κοιτάξουμε την ιστορία, όπως είπατε, της ανθρωπότητος, θα δούμε ότι τέτοιου είδους προβλήματα υπερπληθυσμού υπήρχαν

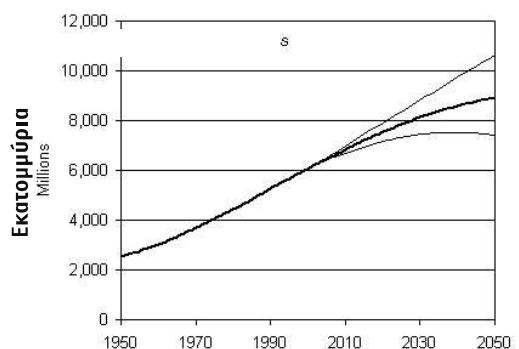
Ο πληθυσμός της Γης μέχρι το 2000

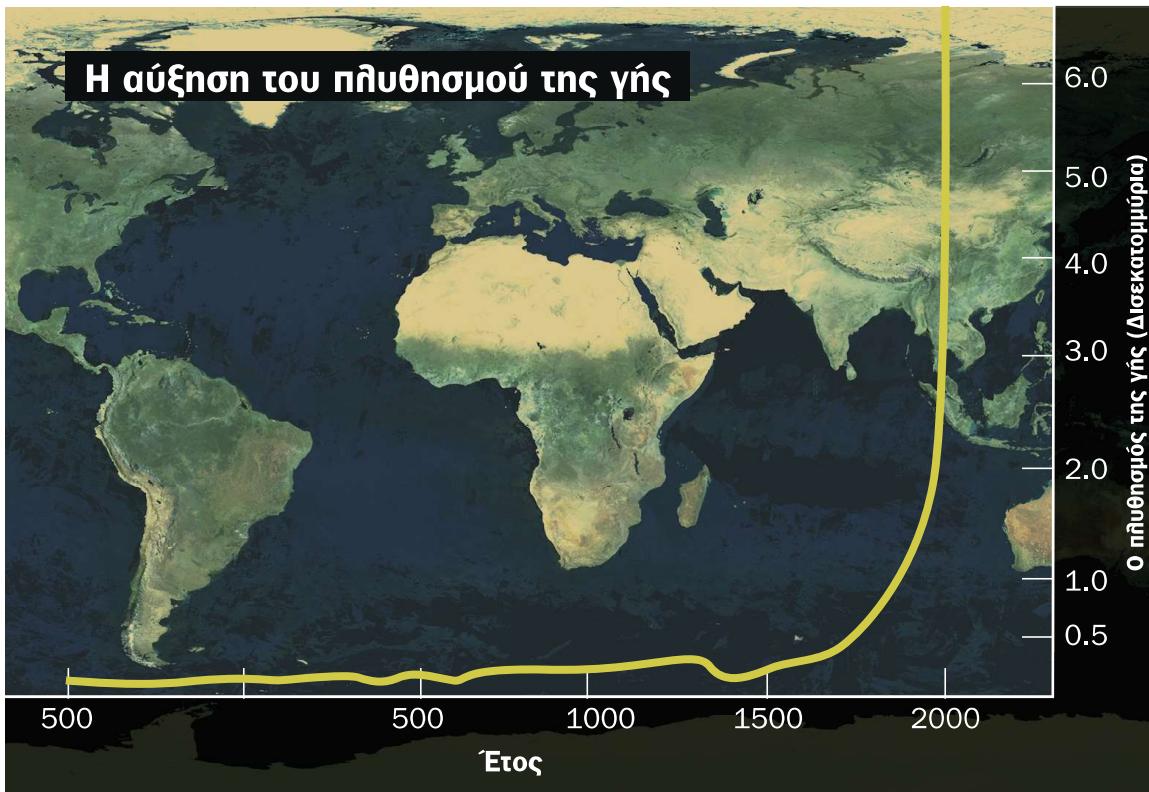
και στην αρχαία Αθήνα, στην αρχαία Κόρινθο, ακόμη και στην αρχαία Σπάρτη και οι διάφορες κοινωνίες της εποχής εκείνης προσπαθούσαν να λύσουν αυτής της μορφής τα προβλήματα. Είμαι βέβαιος ότι, εάν ο πολιτισμός, ο ανθρώπινος πολιτισμός, θα συνεχιστεί χωρίς καταστροφικές συνέπειες από την αλόγιστη χρήση της επιστήμης και της τεχνολογίας στο μέλλον, είμαι βέβαιος ότι ένα μεταναστευτικό κύμα από τη γη στους άλλους πλανήτες και δορυφόρους του ηλιακού μας συστήματος οπωσδήποτε κάποια στιγμή θα γίνει.

Πόσο μακριά μπορούμε να πάμε σε εκατό, σε χίλια χρόνια από σήμερα δεν το γνωρίζω, αλλά είμαι βέβαιος ότι ένα τέτοιο μεταναστευτικό κίνημα θα γίνει κάποτε. «Αλλά είμαι ακόμα πιο αισιόδοξος, γι' αυτόν τούτο τον πλανήτη,

Ο πληθυσμός της Γης από το 1950-2050

Κατά το 2004, 133 εκ. άνθρωποι γεννήθηκαν και 57 εκ. πέθαναν διαστέλλοντας τον πληθυσμό της γης κατά 76 εκ. Αυτό σημαίνει πως ο πληθυσμός της γης αυξάνεται κατά 1,2 % ετησίως

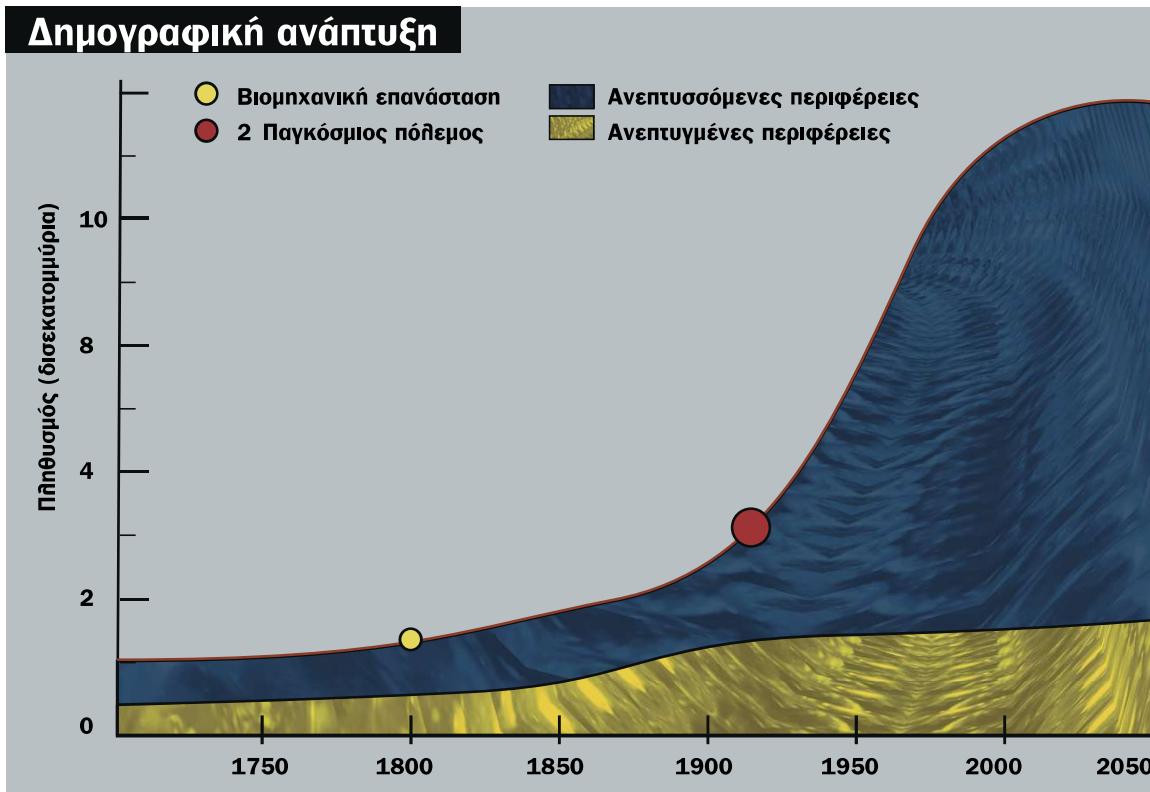

τον δικό μας. Είπατε ότι θα αυξηθεί ο πληθυσμός, θα διπλασιασθεί».

«Εάν αυξηθεί, έτσι τουλάχιστον όπως αυξάνεται ...».

«Ναι, σαφώς και πως θα μπορέσουμε να ταϊσουμε όλον αυτόν τον κόσμο. Ξέρετε, και το 19ο αιώνα υπήρχαν τέτοιου είδους φόβοι και ενδοιασμοί, κατά πόσον δηλαδή θα μπορούσε ο πλανήτης μας να εκθρέψει έναν μεγάλο αριθμό, υπήρχαν δηλαδή μεγάλες θεωρητικές εκτιμήσεις ότι φθάσαμε στα όρια της ανάπτυξης.

Κι όμως! Η επιστήμη και η τεχνολογία επέτρεψε την αύξηση της απόδοσης των σιτηρών, του ρυζιού και όλων των άλλων, με αποτέλεσμα η τροφοδοσία σήμερα να είναι κατά πολύ ανώτερη από ό,τι ήταν πριν από εκατό χρόνια. Η βιομηχανία για παράδειγμα, που είναι σε νηπιακή ακόμη κατάσταση, πιστεύω ότι θα δώσει τέτοιου είδους απαντήσεις, παρ' όλο ότι, πολλοί φοβούνται, ότι η βιοτεχνολογία είναι επικίνδυνη για τον ανθρώπινο πληθυσμό. Εγώ είμαι αισιόδοξος».

«Με αυτό το σκεπτικό λοιπόν, πιστεύω ότι και ο υπερπληθυσμός μπορεί να καλυφθεί, πιστεύω επίσης ότι και η τροφοδοσία αυτού του μεγαλύτερου πληθυσμού θα μπορέσει να αντιμετωπισθεί, αρκεί να έχουμε σεβασμό απέναντι σ' αυτό τον πλανήτη.

Γιατί, άν δεν υπάρχει αυτός ο σεβασμός στον πλανήτη, στο διαστημόπλοιο το οποίο μας συντηρεί όλα αυτά τα χρόνια και στο συνάνθρωπο με τον οποίο συζούμε και συμπορευόμαστε σ' αυτό το ταξίδι στο διάστημα, δε θα μπορέσουμε να επιτύχουμε τίποτα».

Ο πίνακας δείχνει την ανάπτυξη των περιφερειών του πλανήτη από το 1750 - 2050

The background image shows a wide landscape at sunset. In the foreground, dark, rippling water reflects the warm orange and yellow hues of the sky. In the middle ground, a flat shoreline is visible, with a few small birds standing on it. The background features dark silhouettes of hills or mountains against a bright, cloudy sky.

Η έννοια του φωτός
στις αρχαίες ελληνικές θρησκείες

Για να ανακαλύψει ένας άνθρωπος το Θεό, πρέπει προηγουμένως ν' ανακαλύψει τι είναι φως! Ο ήλιος είναι μοναδικός εκπρόσωπος του φωτός σ' ολόκληρο το ηλιακό μας σύστημα. Με τη διεισδυτική δύναμη των ακτίνων του, δεν φωτίζει μόνο τον ορατό κόσμο, αλλά μπαίνει μέσα στην εσωτερική ουσία των πραγμάτων, της ψυχής του κόσμου.

Σαν πανεπόπτης, γίνεται μάρτυρας των ανθρωπίνων πράξεων και ενεργειών. Οι αρχαίοι μύστες επικαλούνται στο θρησκευτικό όρκο τους την ηλιακή θεότητα.

Ο Γαλιλαίος μας πληροφορεί ότι, αν μελετήσουμε την κίνηση του ήλιου και παραδεχθούμε ότι αποτελεί πηγή φωτός που φωτίζει τη γη, τη σελήνη και όλους τους ετερόφωτους και σκοτεινούς αστέρες και πλανήτες, τότε μπορούμε με φιλοσοφική διάθεση, να θεωρήσουμε τον ήλιο σαν “πρωθυπουργό της φύσεως”, σαν ψυχή του σύμπαντος. Στον αρχαίο ελληνικό κόσμο, παγκόσμιο κέντρο του ηλιακού φωτός ορίζονται οι Δελφοί. Ο Απόλλων αντιπροσωπεύει τη θεότητα του φωτός. Οι μεγάλοι μύστες της εποχής του χτίζουν περίλαμπρο ναό και τελούν ως υπέρτατο μυστήριο την εορτή των Θεοφανίων.

Ο τρίποδας, πάνω από τον οποίο χρησιμοδοτεί η Πυθία, αποτελεί το τρίπτυχο του ανθρώπινου ιδεώδους, που εκφράζει την εγκράτεια, τη σωφροσύνη και την ανδρεία.

Στο πρόσωπο του Ηνιόχου των Δελφών εκφράζεται η μυσταγωγική μορφή του ανθρώπου που γνώρισε το φως των Μυστηρίων και κέρδισε την κάθαρση της ψυχής.

Ο ομφαλός αντιπροσωπεύει το κέντρο της Γης που σηματοδοτούν οι δυο αετοί του Δία, ενώνοντας σ' αυτόν τα σημεία του ορίζοντα.

Ο ναός στον αρχαίο κόσμο είναι ο ιερός χώρος που νικάται το Έρεβος, η Άγνοια, η Αμάθεια, η Αλλαζονεία. Ο άνθρωπος εδώ, τις στιγμές της τέλεσης των μεγάλων μυστηρίων άφηνε την ψυχή του να επικοινωνήσει με το θείον, να ταξιδέψει με το άρμα της έκστασης στην πηγή του φωτός, να μπει ως τα εσωτερικά βάθη της υπόστασής του, εκεί που καθορίζονται και λειτουργούν οι κώδικες της ουσίας των πραγμάτων για τη λειτουργία του σύμπαντος.

Ο ομφαλός

αντιπροσωπεύει
το κέντρο της Γης
που σηματοδοτούν
οι δυο αετοί του
Δία, ενώνοντας σ'
αυτόν τα σημεία του

Ορφέας (μυθολογία)

Ο Ορφέας ήταν ο βασική εκπροσώπος της τραγουδιστικής τέχνης και της πύρας που είχε ιδιαίτερη σημασία στην θρησκευτική ιστορία της Ελλάδος. Τα Θρακικά Ορφικά Μυστήρια, τελετουργικά αγνώστου περιεχομένου, πήραν το όνομά τους από τον Ορφέα. Ή πιο διάσημη ιστορία στην οποία πρωταγωνιστεί είναι αυτή της συζύγου του Ευρυδίκης. Δραπετεύοντας από τον Αρισταίο, δαγκώθηκε από ένα ερπετό και πέθανε. Άλλοι φρων, ο Ορφέας έπαιξε τόσο άσχημα τραγούδια και τραγούδησε τόσο θρηνητικά που όλες οι νύμφες και οι θεοί έκλαιψαν μαζί του. Ο Ορφέας κατέβηκε στον Κάτω Κόσμο και με τη μουσική του απάλινε την καρδιά του Πλούτωνα και της Περσεφόνης οι οποίοι συμφώνησαν να επιτρέψουν στην Ευρυδίκη να επιστρέψει μαζί του στον Πάνω Κόσμο. Άλλη η συμφωνία ήταν, πως έπρεπε να περπατά μπροστά ο Ορφέας και να μνη κοιτάξει πίσω μέχρι να φτάσει στον Πάνω Κόσμο. Μέσα στην αγωνία του αθέτησε την υπόσχεση και η Ευρυδίκη εξαφανίστηκε πάλι.

Διασχίζοντας τη λεωφόρο της νέας χιλιετίας, προσπαθώ, μέσα από τις μυσταγωγικές δοξασίες των αρχαίων ναών και τις σύγχρονες θέσεις των θρησκειών της γης, να ανακαλύψω το Θεό και Πατέρα, τον δικό μου και του κόσμου.

Θρησκεία είναι η προς τα άνω έλξη του νου και της ψυχής για να ενωθούν με την αλήθεια του κόσμου.

Με την αρχαιολόγο σύμβουλό μου Ράνια Τσαγκάρη, το χειμωνιάτικο εκείνο βράδυ, καθισμένοι μπροστά στο τζάκι, κοιτώντας τις φλόγες, μιλάμε για το Θεό, τη θρησκεία, την αλήθεια.

Για να φθάσει ο άνθρωπος της εποχής μας στη γνώση της αιώνιας αλήθειας, που θεωρώ ότι είναι η γνώση της Χριστιανικής διδασκαλίας, πρέπει προηγουμένως να γνωρίσει τις ιερές πράξεις των αρχαίων Ελληνικών Μυστηρίων.

Αν ο Χριστός μίλησε για τον προορισμό της ψυχής, τα Ορφικά μυστήρια μίλησαν για την πορεία της ψυχής ως το πρόπυλο του προορισμού.

Αν ο Χριστός κήρυξε το “**αγαπάτε αλλήλους**”, η Ελευσίνα μύνησε τους θνητούς στα μυστικά της φυγής απ’ το κακό, για το θρίαμβο της αγάπης.

Θεωρώ απαραίτητο, πριν αναφερθώ στο θεϊσμό του Ιησού Χριστού, να γυρίσω πίσω, στο χρόνο, να σταθώ στην εποχή της γέννησης της πρώτης οργανωμένης θρησκευτικής εκδήλωσης για τη φύση του κόσμου, που λέγεται Ορφικά Μυστήρια. Η αρχέγονη θρησκεία του μεγάλου μύστη Ορφέα αποτελούσε πάντα πηγή αστείρευτης γνώσης και σοφίας.

Ο Ορφέας, αρχαιότατος ποιητής στο λόγο και τη μουσική, υπήρξε παράλληλα και ένας εμπνευσμένος προφήτης, που προσπάθησε να ερμηνεύσει με τη διδασκαλία του τις μεγάλες αιτίες της γέννησης του κόσμου, των θεϊκών οντοτήτων και του σκοπού της ζωής.

Η φιλοσοφική κοινότητα του αρχαίου κόσμου ονομάζει τον Ορφέα πατέρα της Ελληνικής Κοσμογονίας και θεμελιωτή της Ελληνικής θρησκείας. Επίκεντρο της Ορφικής διδασκαλίας είναι ο εξαγνισμός του νου και της ψυχής, που οδηγεί στον

αγνό, ανθρώπινο βίο.

Ο Ορφέας διδάσκει στους νεαρούς μύστες, μέσα στο ναό του Δία, την αθανασία της ψυχής, της ανόδου της στις ουράνιες σφαιρίες...και της καθόδου της στον σκοτεινό Άδη, στο βασίλειο του Πλούτωνα.

Η μυστηριακή Ορφική διδασκαλία, ανάγει στο υψηλότερο βάθρο των αθανάτων τη Διονυσιακή θεότητα.

Το Καλό και το Κακό συνυπάρχουν στην ανθρωπινή φύση, κηρύσσει η Ορφική διδασκαλία. Ο Διόνυσος, γυιός του Δία

Ο Θάνατος της Ευρυδίκης

Ο Ορφέας στην είσοδο του Άδη. Μπροστά του η Ευρυδίκη τυλιγμένη στο έρεβος του κάτω κόσμου.

Πίσω από τον Ορφέα ο ψυχοπομπός Ερμής.

Το Σκότος γεννά το Χρόνο και τον Αιθέρα. Απ' τον Αιθέρα, ο Χρόνος δημιουργεί το Κοσμικό Αυγό. Μέσα στο Κοσμικό Αυγό υπάρχει ο Φάνης, ο πνευματικός Διόνυσος, ο δημιουργός του φωτός.

και της Σεμέλης, αντιπροσωπεύει το λυτρωτή των φυλών του κόσμου. Ο Διόνυσος μέσα από τη θεότητά του, εμψυχώνει τα πάντα, γι' αυτό λατρεύεται με πάθος.

Όταν ο Διόνυσος είναι ακόμα παιδί, ο πατέρας του ο Δίας του παραχωρεί το δικαίωμα να κυριαρχήσει στον κόσμο. Το σύστημα αυτής της κυριαρχίας πρέπει να οδηγήσει τις ανθρώπινες ψυχές απ' το σκότος στο φως.

Το Σκότος γεννά το Χρόνο και τον Αιθέρα. Απ' τον Αιθέρα, ο Χρόνος δημιουργεί το κοσμικό Αυγό.

Μέσα στο κοσμικό αυγό υπάρχει ο Φάνης, ο πνευματικός Διόνυσος, ο δημιουργός του φωτός.

Κάποτε το αυγό σπάει. Από τα σπλάχνα του αναπηδά η διπλή υπόσταση του Διόνυσου, που είναι άνδρας και γυναίκα μαζί, αυτόνομη αναπαραγωγική δύναμη που φωτίζει το γήινο και τον ουράνιο κόσμο. Όμως ο Δίας, βλέποντας τη μονοκρατορία του να κινδυνεύει, καταπίνει το μικρό Διόνυσο, για να τον ξαναφέρει και πάλι στον κόσμο μέσα από την ένωσή του με την Περσεφόνη.

Τμήμα αρχαϊκού αγγείου (5^{ος} αι.π.Χ.) που παριστά τον θάνατο του Ορφέα από την λόγχη της Αγλασονίκης

Η γέννεση του Διόνυσου από το γόνατο του Δία.
Πύλινο αγχείο της αρχαιοελληνικής περιόδου
440-430 π.Χ.

Όμως και πάλι ο Δίας επιφυλάσσει ένα τραγικό τέλος γι' αυτόν. Μέσα σ' ένα σπήλαιο, ο Διόνυσος ενώνεται με την Περσεφόνη σ' ένα σφιχταγκάλιασμα των δυνάμεων του πάνω και του κάτω κόσμου.

Ο Δίας στέλνει του Τίτανες και τις Τίτανισσες να αρπάξουν το Διόνυσο απ' την αγκαλιά της Περσεφόνης και να τον κατασπαράξουν χτυπώντας τον με πέτρες, που αντιπροσωπεύουν τα κόκαλα της μάνας Γαίας.

'Υστερα θάβουν οι Τίτανες τα κομμάτια απ' τις σάρκες του Διόνυσου βαθειά στη γη. Κι έρχεται η Αθηνά, η θεά της σοφίας, η μονογονική κόρη του Δία, βγάζει από τη γη την καρδιά του Διόνυσου και την παίρνει μαζί της στον Όλυμπο, να την παραδώσει στον πατέρα της το Δία.

Για τους αρχαίους Έλληνες η Ορφική διδασκαλία, ο μύθος του Διόνυσου, στη βαθύτερη σημασία του, εκφράζει την άνοδο και

την πτώση της ανθρώπινης σάρκας, για τη φυσική αναγέννηση του πνεύματος που είναι “φύσει αθάνατον”.

Ο Ορφέας μεταλαμπαδεύει στον πιστό μαθητή του, τον Μουσαίο, το μυστηριακό δράμα της αικμής και της παρακμής της ανθρώπινης υπόστασης, που αφορά στη σάρκα και τον καλεί να βγει από το σώμα του, για να πετάξει μαζί του έξω από τη γη, να βγουν απ' τα σπήλαια των σκοτεινών γήινων πνευμάτων, να εγκαταλείψουν τον υλικό κόσμο, να πετάξουν ψηλά στον ουρανό, κι ανάμεσα στ' άστρα να του αποκαλύψει το μεγαλείο του ουράνιου κόσμου, εκεί που η ψυχή, απαλλαγμένη απ' την τυραννισμένη Τίτανική μορφή του σώματος, ενώνεται με τη θεϊκή ουσία και γνωρίζει την κοινωνία των ουρανίων πνευμάτων.

Ο Ορφέας ασφαλώς δεν ήταν ένας κοινός άνθρωπος. Γ' αυτό και ο ηθικός λόγος του διαπέρασε σα φωτεινό μετέωρο τους αιώνες...

Στο μουσείο του Βερολίνου, σε ένα σφραγιδόλιθο του αρχαίου κόσμου, υπάρχει παράσταση του Ορφέα ως Εσταυρωμένου.

Πάνω από το σταυρό, επτά αστέρες και ένα μισοφέγγαρο τονίζουν τον συμβολισμό της παράστασης...

Η παράσταση του εσταυρωμένου Ορφέα δεν είναι τυχαία. Είναι ίσως η γέφυρα που ενώνει το παρελθόν με το μέλλον, που είναι ο Χριστιανισμός.

Η Ορφική διδασκαλία κρατάει όλες τις εσωτερικές δομές της που αφορούν στον εξαγνισμό της ψυχής και την απαλλαγή της από την Τίτανική υπόσταση.

Ο Ορφέας, σε μία μιμητική σταύρωση, απεικονίζει για τους νεώτερους Ορφικούς τον αρχέγονο μαθητή, που ταυτίζεται με τον Εσταυρωμένο, επειδή ακριβώς είναι ο άριστος μαθητής που θα ενωθεί με την πλήρη θεότητα, τον διδάσκαλο από τη Ναζαρέτ, που τον δέχεται στους κόλπους του ως πρότυπο ηθικής διδασκαλίας, σε μια εποχή που δεν είχε ακόμα ανατείλει το άστρο της Βηθλεέμ!

...Οι αρχαίοι Έλληνες πιστεύουν
ότι η Φύση, με ηλήρες το
νομοτελειακό της περιεχόμενο,
που συνοψίζεται στην υπόσταση
του Σύμπαντος, αποτελεί το ναό
μέσα στο οποίο κυριαρχεί ο Θεός
- Δημιουργός.

Αναζητώντας τον Θεό

Οι αρχαίοι Έλληνες
πιστεύουν ότι ο Φύση,
με πλήρες το
νομοτελειακό της
περιεχόμενο,
που συνοψίζεται
στην υπόσταση του
Σύμπαντος, αποτελεί
τον ναό μέσα στον οποίο
κυριαρχεί
ο Θεός - Δημιουργός.

Σε éνα διάλειμμα των γυρισμάτων της ταινίας ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ, συζήτησα με τον καλό μου φίλο Brian Blessed για τα αρχαία Ελληνικά μυστήρια. Καθισμένοι στα ερείπια του ναού του Δία στην Αρχαία Ολυμπία είχαμε την αίσθηση ότι το παρελθόν είχε σμίξει με το παρόν.

Ο Brian δεν είναι μόνον καλός ηθοποιός. Είναι éνας βαθύς στοχαστής, éνας μεγάλος μελετητής της αρχαίας Ελληνικής σκέψης. Ο Brian, αναφερόμενος στην Ελληνική θεολογία, μου είπε ότι στον αρχαίο Ελληνικό κόσμο αποστολή των Μυστηρίων ήταν η καθοδήγηση των ανθρώπων προς ένα ανώτερο τρόπο ζωής, με ηθική και πνευματική ανύψωση. Η γνώση των Μυστηρίων ωθούσε τους μυημένους προς τη σφαίρα του ιδανικού κόσμου, εκεί που η ψυχή συναντά μέσα στο φως την αιώνια αγάπη.

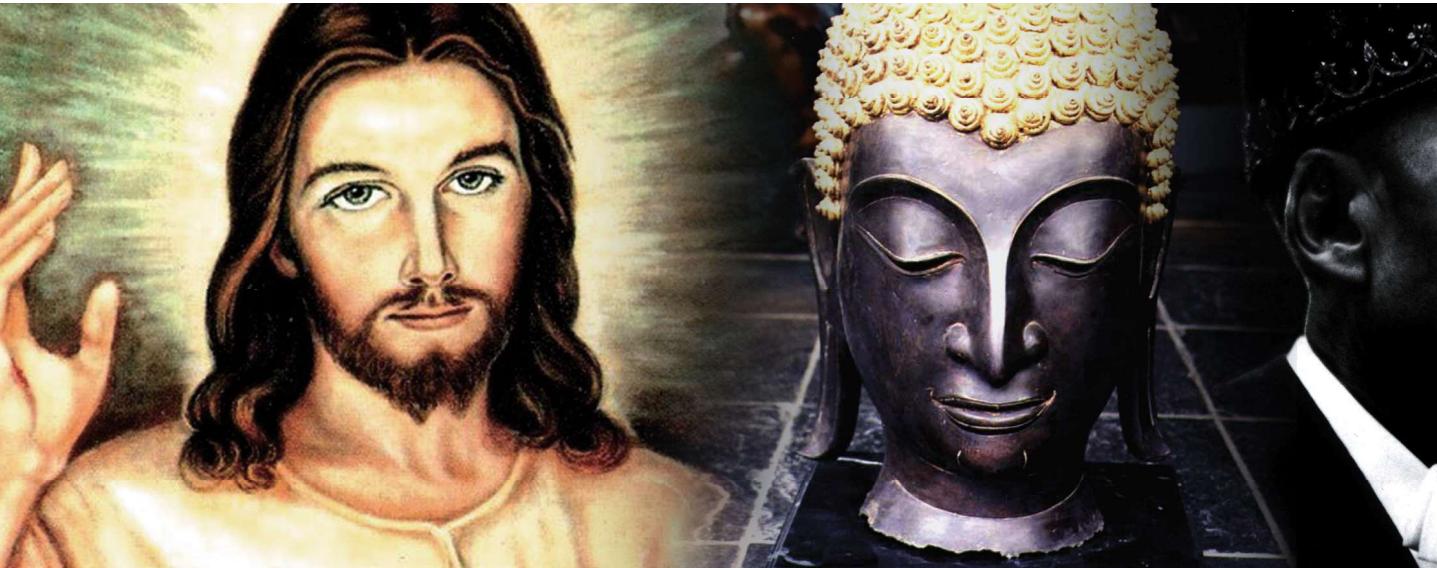
Αναλύοντας τις βαθύτερες έννοιες των Μυστηρίων, κυρίως στην Ορφική και την Πινθαγορική διδασκαλία, καθώς και στα έργα του Πλάτωνα και των νεοπλατωνικών φιλοσόφων, διαπιστώνουμε ότι οι αρχαίοι Έλληνες πιστεύουν ότι η Φύση, με πλήρες το νομοτελειακό της περιεχόμενο, που συνοψίζεται στην υπόσταση του Σύμπαντος, αποτελεί το ναό μέσα στο οποίο κυριαρχεί ο Θεός - Δημιουργός. Κάτω από το Θεό - Δημιουργό δρα και κινείται και λατρεύεται το δωδεκάθεο.

Το σύνολο των ιδεών αυτών με τη φιλοσοφική και θεοσοφική ερμηνεία τους, αποτελεί τη λεωφόρο που θα περάσει η λατρευτική πίστη, για να προετοιμάσει τον «άνθρωπο», πέρα από την Ιουδαϊκή, την Αραμαϊκή και τη Ρωμαϊκή αντίληψη, στην υποδοχή του πλήρους φωτός «της αγάπης από όλους σε όλους» όπως τη δίδαξε ο Ιησούς Χριστός. Ο Θεός, το Σύμπαν, η ύλη, ο χώρος, ο χρόνος, η ψυχή, ο άνθρωπος...όλα αυτά διέπονται από μία «κοινή λογική». Αυτή τη λογική πρέπει να την ανακαλύψει ο σύγχρονος άνθρωπος, για να μην κάνει το λάθος να αποσυνδέει το Σύμπαν από τη θεότητα ή τον άνθρωπο από τη Φύση, ή την ύλη από το πνεύμα, ή το παρόν από το αιώνιο.

Άραγε όλα αυτά αποτελούν τον áξονα της πραγματικής φιλοσοφίας;

Στον αρχαίο Ελληνικό
κόσμο αποστολή
των Μυστηρίων ήταν
η καθοδήγηση των
ανθρώπων προς
ένα ανώτερο τρόπο
ζωής, με ηθική και
πνευματική ανύψωση.

Δρ. ΚΑΜΠΙΖΙΩΝΗΣ

«Τι είναι φιλοσοφία; Βεβαίως είναι η αγάπη της σοφίας. Και τι είναι η σοφία; Πολλοί λένε ότι είναι οι γνώσεις. Άλλα αυτός είναι ο σωστός προσδιορισμός;

Μπορεί να έχεις γνώση αλλά να μη μπορείς να γνωρίζεις πώς θα τη χρησιμοποιήσεις.

Εντάξει, έχω γνώση και ξέρω να τη χρησιμοποιώ. Άλλα όταν δεν τη χρησιμοποιώ για το καλό, τότε τι είναι καλό»;

Η Θεοσοφία είναι μέρος της Φιλοσοφίας. Φιλοσοφία είναι ο τρόπος να διεισδύουμε στη ουσία των πραγμάτων και των φαινομένων, με σκοπό την ταξινόμηση των αποδεικτικών στοιχείων που τα ερμηνεύουν μέσα στον απαράβατο κανόνα της Λογικής.

Δε νοείται να επιθυμεί ένας άνθρωπος να ανάγει τη θεότητα σε κατηγόρημα και να αγνοεί τον τρόπο λειτουργίας της φύσης και του κόσμου. Δεν νοείται επίσης, να θέλουμε να διεισδύσουμε στο βάθος της ανθρώπινης φύσης και να αγνοούμε τους νόμους που λειτουργεί και το “γίγνεσθαι”, το μηχανοστάσιο του Σύμπαντος, ο χώρος και ο χρόνος.

Στην κλασική μεταφυσική η ύπαρξη του Θεού αποτελούσε πάντα κυρίαρχο θέμα. Το όνομά του υπονοεί την “Τέλεια Ύπαρξη”, το “Πλήρες”, την

απόλυτη δημιουργό εξουσία κάθε ορατού και αόρατου όντος.

Η γνώση του Θεού αποκτάται με τη χρήση του φυσικού λόγου ή με την αυτό-αποκάλυψη του Θεού μέσω των ενεργών δυνάμεων της ψυχής, που ενσωματώνεται στο πανόραμα της φυσικής Δημιουργίας, γίνεται μέρος του και ωθείται προς το πλήρες, το Όλον, τον Πατέρα.

Οι περιγραφές για το Θεό διαφέρουν, όσο οι θρησκευτικές ιδέες και οι εμπειρίες των ανθρώπων σε διάφορες εποχές, αλλά και διάφορες συνθήκες τρόπου ζωής.

Κοινό χαρακτηριστικό των θρησκειών του κόσμου για το σκοπό υπάρξεως του Θεού είναι ότι, ο Θεός υπάρχει για να επαινεί στον ανθρώπινο κόσμο το καλό και να τιμωρεί, στον Άλλο κόσμο, το κακό.

Ο Πλάτων, στο πρόβλημα της Θεολογίας, δίνει μεγάλη σημασία στο γεγονός ότι οι άνθρωποι στον κόσμο δεν έχουν όλοι την ικανότητα να δουν το κακό σαν κακό!

Πραγματικό κακό, για τον Πλάτωνα, είναι μόνον το ηθικό. Τα άλλα κακά έχουν ως πηγή τους τον ίδιο τον άνθρωπο κι όχι το Θεό, που εκπροσωπεί την πηγή της απόλυτης Αγάπης.

Με αυτή τη γνήσια σκέψη συνδέεται συχνά το θρησκευτικό

Οι περιγραφές για το Θεό διαφέρουν, όσο οι θρησκευτικές ιδέες και οι εμπειρίες των ανθρώπων σε διάφορες εποχές, αιθία και διάφορες συνθήκες τρόπου ζωής.

Ο Πλάτων πιστεύει
πως ο Θεός εκφράζεται
με μία άπειρη Θεία
Πρόνοια για τον
άνθρωπο, τη φύση και
το Σύμπαν.

στοιχείο του Πλατωνικού στοχασμού.

Ο Θεός βοηθάει πάντα τον ηθικό άνθρωπο. Ο καλός και ο δίκαιος μπορεί να δοκιμάζονται προσωρινά στον υλικό κόσμο, όμως, πάντα, τους περιμένει η δικαίωση. Αντίθετα ο κακός δεν μπορεί να ξεφύγει από την τιμωρία του. Αν δεν τιμωρηθεί ο κακός στην παρούσα ζωή, θα τιμωρηθεί οπωσδήποτε στην Άλλη.

Ο Πλάτων πιστεύει πως ο Θεός εκφράζεται με μία άπειρη Θεία Πρόνοια για τον άνθρωπο, τη φύση και το Σύμπαν.

Η Πλατωνική πίστη στο Θεό αρχίζει εκεί που τελειώνει η ανθρώπινη γνώση.

Μόνον η πίστη μπορεί να οδηγήσει την ψυχή στον ουράνιο κόσμο. Κανένας θεός, καμίας προσωπικής θρησκείας, δεν μπορεί να σταθεί έξω από την ιδέα του αγαθού. Το αγαθόν είναι θεϊκό. Γι' αυτό η ψυχή του Πλάτωνα δεν μπορεί να αναπαυθεί στους ανθρωπόμορφους θεούς του αρχαίου κόσμου. Αυτές τις μορφές τις σέβεται, δεν τις θίγει. Ομολογεί το σεβασμό του στη μεταφυσική τους υπόσταση, δεν τις θεωρεί τυχαίες και πιστεύει

ότι η λατρεία των ανθρώπων σ' αυτές, είναι λατρεία στο Καλό και το Αγαθό.

Όμως το Πλήρες, το Απόλυτο Ἐνα, το “**Αμετάβλητο**” και “**Αιώνιον**” για τον Πλάτωνα είναι αυτό που εκφράζει την ηθική τελειότητα. Πάνω σ’ αυτό το βάθρο ίσταται ως δημιουργός και επόπτης των πάντων ο Πλατωνικός Θεός!

Η ιδέα του αγαθού, στη μεταφυσική της προέκταση, έχει θεία δύναμη. Γιατί μόνον αυτή εξηγεί τους πραγματικούς λόγους υπάρξεως των όντων και των πραγμάτων στο Μικρόκοσμο και το Μεγάκοσμο.

Ο Πλάτων παρατηρεί τις νύχτες τα άστρα, μελετά τις τροχιές τους, χάνεται στα βάθη του σκοτεινού ουράνιου κόσμου και πιστεύει πως αυτός ο κόσμος που εκφράζει την αρμονία στη συμβίωση των πάντων, είναι ο ναός της μοναδικής θρησκείας, μέσα στον οποίο ο άνθρωπος μπορεί να εισέλθει, να προσκυνήσει, να επικοινωνήσει με τον θείο κόσμο, να γίνει ομοούσιος του ενός Θεού.

Ο Πλάτων παρατηρεί τις νύχτες τα άστρα, μελετά τις τροχιές τους, χάνεται στα βάθη του σκοτεινού ουράνιου κόσμου και πιστεύει πως αυτός ο κόσμος που εκφράζει την αρμονία στη συμβίωση των πάντων, είναι ο ναός της μοναδικής θρησκείας, μέσα στον οποίο ο άνθρωπος μπορεί να εισέλθει, να προσκυνήσει, να επικοινωνήσει με τον θείο κόσμο, να γίνει ομοούσιος του ενός Θεού.